

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33836
Nom	Tècniques d'indexació i resum
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau d'Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau d'Informació i Documentació	5 - Representación y recuperación de la información	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA SOLER, ISABEL	225 - Història de la Ciència i Documentació

RESUM

El creixement exponencial de la informació i el caràcter acumulatiu de d'aquesta, han requerit el desenvolupament d'instruments i tècniques que faciliten la seua representació sintètica per tal de possibilitar una ràpida identificació i determinació de la seua rellevància en els sistemes de recuperació d'informació.

Segons la norma ISO 5963:1985 (UNE 50-121-91), la indexació és el procés documental pel qual es representa o descriu el contingut d'un document, amb el propòsit que es puga determinar amb precisió si és rellevant per satisfer una necessitat d'informació, i segons la norma ISO 214:1976 (UNE 50-103-90), el resum és una representació abreujada i precisa del contingut d'un document sense interpretació ni crítica.

Al llarg de l'assignatura s'exposaran tant els mètodes manuals basats en indexadors humans per analitzar els documents, determinar les matèries o continguts essencials que aborden i seleccionar els termes d'indexació més apropiats, com les característiques principals de les tècniques d'indexació automatitzada.

S'exposaran, així mateix, les característiques i els procediments per a l'elaboració de resums documentals.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1007 - Grau d'Informació i Documentació

- Capacitat per analitzar i indexar el contingut dels documents d'acord amb el llenguatge documental adoptat i organitzar la informació utilitzant els mitjans tecnològics disponibles per a l'anàlisi, l'emmagatzemament i la recuperació de la informació.
- Capacitat per a la creació i l'aplicació de llenguatges documentals en sistemes d'informació.
- Comprendre, dissenyar i aplicar models de representació de dades i d'informació i mecanismes d'extracció i explotació de dades i de recuperació d'informació.
- Conèixer, utilitzar i aplicar les tecnologies de la informació i les comunicacions aplicada a l'emmagatzemament, ús, gestió, manipulació, distribució i explotació de dades, informació i coneixement.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi aplicada a la gestió i l'organització de la informació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.
- Coneixement d'una llengua estrangera.
- Resolució de problemes.
- Presa de decisions.
- Raonament crític en l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

S'espera que després de cursar aquesta assignatura l'alumne desenvolupe habilitats analítiques i capacitat de síntesi que li permeten d'identificar els elements essencials d'un document o recurs d'informació i transcriure'ls en un llenguatge d'indexació (per exemple un índex, un vocabulari controlat, una llista de encapçalaments de matèria, un thesaurus o una ontologia). S'espera, així mateix, que l'alumne adquireisca destreses de redacció tant en valencià, com en castellà i anglès per tal de generar textos objectius i coherents que representen les idees principals de documents més amplis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'anàlisi de contingut dins de la cadena documental: concepte, evolució i normalització.

- 1.1 La cadena documental.
- 1.2 El procés de lectura.
- 1.3 El document científic i l'anàlisi de contingut.
- 1.4 Índex i resum: concepte i evolució històrica.

2. Fases i principis del procés d'indexació. Característiques i sistemes d'indexació.

- 2.1. Funcions, característiques i etapes del procés d'indexació.
- 2.2. Sistemes i productes resultants de la indexació.
- 2.3. Indexació de documents especials i processos automatitzats d'indexació

3. L'operació de resumir. Metodologia de laboració de resums i tipologia del resum documental.

- 3.1. Funcions i tipus de resums documentals.
- 3.2. Metodologia per a l'elaboració de resums.
- 3.3. Productes i serveis de resums.

4. Control de qualitat de la indexació i dels resums científics.

- 4.1. Avaluació del procés de síntesi documental.
- 4.2. Determinació de la profunditat, coherència, especificitat i exhaustivitat del procés d'indexació.
- 4.3. Avaluació dels processos automatitzats d'indexació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
Resolució de casos pràctics	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent combinarà classes teòriques, on s'exposaran els principis bàsics que guien el treball dels professionals de la informació a l'hora d'indexar i resumir el contingut dels documents així com els processos desenvolupats pels sistemes automatitzats d'indexació, amb classes aplicades on es desenvoluparan supòsits pràctics d'indexació i resum de documents de diferents tipologies documentals, així com activitats d'avaluació de la consistència dels processos desenvolupats.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura estarà enfocada en la consolidació dels coneixements, competències i habilitats propis de la matèria. Constarà de tres apartats:

- Elaboració i exposició de supòsits pràctics per part de l'alumne (30% de la nota).
- Avaluació continuada dels coneixements adquirits al llarg del curs (20% de la nota). En aquest apartat, es valorarà la realització i lliurament de pràctiques individuals així com l'assistència i l'observació docent.
- Prova teòric-pràctica escrita final (50% de la nota). Aquesta prova es basarà en els continguts exposats a classe i serà de respostes obertes.

La nota mínima que cal obtenir a la prova teòric-pràctica escrita per aprovar l'assignatura és de 5 sobre 10. Només serà recuperable en segona convocatòria aquesta prova.

Aquest sistema d'avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. Llavors, l'alumne ha de tindre present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. Així mateix, l'alumne ha de ser conscient de la possibilitat d'una matrícula a temps parcial, quan no siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos degudament justificats i només per a aquells alumnes que ho sol·liciten, de ser avaluat sense que siga necessari assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos, l'alumne haurà de procedir de la següent manera:

- A l'inici del curs, cal que comunique al professor responsable de l'assignatura la incidència per la qual no pot assistir a classe, que haurà de justificar adequadament de manera documental.
- Havent analitzat la situació, el professor responsable decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació hauran de presentar, per a ser avaluats, la totalitat dels treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs). A més a més, podran ser cridats a defensar-los oralment davant del professor, així com també realitzaran una prova de coneixements adquirits. El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% mentre que el 50% restant correspondrà a la prova de coneixements.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- GIL LEIVA, I. Manual de indización: teoría y práctica. Gijón: Trea, 2008.
- IZQUIERDO ALONSO, M.; y MORENO FERNÁNDEZ, L. M. El resumen documental: un reto didáctico. Madrid: ANABAD, 2009.
- LANCASTER, F. W. Indización y resúmenes: teoría y practica. Buenos Aires: EB publicaciones, 1996. Traducción de Elsa E. Barber.
- MONTESI, M. Métodos de evaluación y calidad de resúmenes documentales. Gijón: Trea, 2006.
- PINTO MOLINA, M. El resumen documental: paradigmas, modelos y métodos. Salamanca: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2001.
- JUNCÀ CAMPDEPADRÓS, M; MARTÍNEZ FERRERAS, D. Lenguajes documentales. Barcelona: UOC, 2008.

Complementàries

- ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE NORMALIZACIÓN Y CERTIFICACIÓN (AENOR). UNE 50-103-90. Documentación. Preparación de resúmenes. Madrid: AENOR, 1990.
- ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE NORMALIZACIÓN Y CERTIFICACIÓN (AENOR). UNE 50-121-91 Documentación. Métodos para el análisis de documentos, determinación de su contenido y selección de los términos de indización. Madrid: AENOR, 1991.
- BONURA, L. S. The art of indexing. New York [etc.]: John Wiley & Sons, 1994.
- CHAUMIER, J. Análisis y lenguajes documentales. Barcelona: Mitre, 1986.
- CLAUSÓ GARCÍA, A. Manual de análisis documental: descripción bibliográfica. Pamplona: EUNSA, 2005.
- GIL LEIVA, I. La automatización de la indización de documentos. Gijón: Trea, 1999.
- GIL URDICAÍN, B. Manual de lenguajes documentales. Gijón: Trea, 2004.
- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION (ISO). ISO 5963:1985. Documentation - Methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms. Geneva: ISO, 1985
- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION (ISO). ISO 214:1976. Documentation - Abstracts for publications and documentation. Geneva: ISO, 1985
- LANCASTER, F. W. Indexing and abstracting in theory and practice. Champaign (IL): University of Illinois, 1991.
- MOREIRO GONZÁLEZ, J. A. El contenido de los documentos textuales: su análisis y representación mediante el lenguaje natural. Gijón: Trea, 2004.

- PINTO MOLINA, M.; GARCIA MARCO, F. J.; y AGUSTIN LACRUZ, M. C. Indización y resumen de documentos digitales y multimedia: técnicas y procedimientos. Gijón: Trea, 2002.
- RUIZ PÉREZ, R. El análisis documental: bases terminológicas, conceptualización y estructura operativa. Granada: Universidad de Granada, 1992.
- SLYPE, G. van. Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales. Salamanca: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1991.